

Liber

Incipiunt capitula libri septimi.

Itrum quicquid de deo non relatiue: sed ad seipm recte dicitur: cuiuslibet p sone in trinitate cōueniat.

ii Ea q̄ patris et filij essentiā significant nō esse relatiua: qz q̄cquid ad se: nō ad aliqd dicunt simul ambo sunt.

iii De sapia a deo genita vel creata.

iiii Quid vela grecis vellatinis necesse fu erit dici de ineffabili trinitate.

v De substantia et essentia.

vi De tribus psonis vnus essentie.

Aurelij Augustini liber septimus incipit.
Itrum q̄cquid de deo nō relatiue: s̄ ad seipm recte dicitur: cuiuslibet psonae in trinitate pueniat.

Capitulum. I.

Num nūc queramus diligētius q̄trum dat deus qd pauloante distulim^o. **I**trum et singla queqz in trinitate psona possit et p se ipam nō cū ceteris duab^o dici deus: aut magnus: aut sapiēs:

aut verus: aut omnipotēs: aut iustus: et si qd aliud dici de deo pōt non relatiue: s̄ ad seipm

I. Cor. An x̄o nō dicant ista: nisi cū trinitas intelligit hoc em̄ qd em̄ facit: qz scriptū est: x̄pm dei virtutē et dei sapiam: vtrū ita sit p̄ sapie atqz virtutis sue: vt hac sapia sapiēs sit quā genuit: et hac virtutē potens quā genuit: et qz sp̄ potens et sapiēs: sp̄ genuit virtutē et sapiam.

Dixeram^o em̄ si ita est: cur nō et magnitudinis sue pater sit q̄ magn^o est: et bonitatis q̄ bon^o est: et iusticie q̄ iustus: et alia si q̄ sunt.

Aut si hec oīa plurib^o vocabulis in eadē sapia et virtute intelliguntur vt eadē sit magnitudo q̄ virtus: ea bonitas q̄ sapia: et ea rursus sapia q̄ virtus: sicut iaz tracta uimus: meminere^o cū aliqd horū noīo sic accipiendū esse: ac si oīa cōmēmore.

Querit^o ḡ an p̄ etiā singulus sit sapiēs: atqz ip̄a sibi ipse sapia: an ita sit sapiēs quō dicēs.

Verbo ei qd genuit dicēs ē: nō x̄bo qd p̄ferē et sonat et transit: s̄ x̄bo qd erat apud deū: et deus erat verbū et oīa p̄ ipm facta sunt: x̄bo eqli sibi q̄ sp̄ atqz in cōmutabiliter dicit seipm.

Nō est em̄ ip̄e x̄bū sicut nec filius nec imago. **D**icēs aut̄ except̄ illis t̄palib^o vocibus x̄bi dei: q̄ in creatura fūit nā sonāt et trāseūt.

Dicēs ḡ illo coeterno x̄bo nō singulus intelligit: s̄ cū ip̄o x̄bo sine q̄ non est vtiqz dicēs.

Ita ne et sapiens sicut dicēs: vt ita sit sapia sic verbū: et h̄ sit x̄bū esse qd est esse sapiam: h̄ etiam esse virtutem: vt virtus et sapia et x̄bū idem sit: et relatiue dicat: sicut fili^o et imago atqz ille nō singulus potēs vel sapiēs: s̄ cuz ip̄a virtute et sapia quā genuit: sicut nō singul^o

dicens: sed eo verbo et cum eo verbo quod genuit: atqz ita magnus ea et cum ea magnitudi ne quam genuit.

Et sic non alio magnus: alio deus: sed eo magnus quo deus: quia non aliud illi est magnum esse: aliud deum esse: con quens est: vt nec deus singulus: s̄ ea et cuz ea deitate quam genuit: vt sic sit fili^o deitas p̄ is sicut sapientia et virtus patris: et sicut ē verbum et imago patris.

Et quia non aliud illi est esse: aliud deum esse: ita sit etiam essentia patris filius: sicut est verbum et imago eius.

Ac per hoc etiam excepto eo quod pater est: non sit aliquid pater: nisi quia est ei filius: vt nō tā tum id quod dicitur pater: qd manifestum est eum non ad seipm: sed ad filiū relatiue dici: et ideo patrem qz est ei filius: sed omnino vt sit qd ad seipm est: ideo sit qz genuit essentiā suā

Sicut em̄ magnus est: non nisi ea quam genuit magnitudine: ita et est non nisi ea quam genuit essentia: quia non est aliud illi esse: aliud magnum esse.

Ita ne igitur pater est essentie sue: sicut pater est magnitudinis sue. **S**icut pater virtutis ac sapientie sue: eadē quippe eius magnitudo que virtus et eadē essentia q̄ magnitudo.

Hec disputatio nata ē ex eo qd scriptum est christum esse dei virtutem et dei sapientiam.

Quapropter in eas angustias sermo coartatur: cum ineffabili a fari cupimus: vt aut dicamus christum nō esse dei virtutem et dei sapientiam: atqz ita impudēter et impie resistamus apostolo: aut christū quidem dei virtutem et dei sapientiam esse fateamur: sed eius patrē nō eē patrē virtutis et sapientie sue: quod non minus impium est.

Sic em̄ nec christi erit pater: quia x̄ps dei virtus et dei sapientia est: aut non esse patrē virtute sua potētē: neqz sapientia sua sapientem: qd q̄s audeat dicere: aut aliud in patre intelligi esse: aliud sapientem eē: vt non hoc ipso sit quo sapiens est: quod de anima intelligi solet: que alias insipiens: alias sapiens ē: velut natura mutabilis: et nō summe perfectaqz simplex: aut patrē nō esse aliquid ad se ipsum: et nō solum quod pater est: sed omnino qd ē: ad filiū relatiue dici.

Quō ḡ eius dezentie filius cui^o pater: qm̄ quidem ad seipsum nec essentia est: nec omnino est ad seipm sed etiam esse ad filium illi est.

Atem multo magis vnus eius demqz essentie: qz vna eademqz eēntia pater et filius: qm̄ quidē patri nō ad seipm est ipm esse: sed ad filiū quā essentiam genuit: et qua essentia est quicquid est.

Neuter ergo ad se est: et vterqz ad inuicem relatiue dicitur: an pater solus: non solum

dicens: sed eo verbo et cum eo verbo quod genuit: atqz ita magnus ea et cum ea magnitudi ne quam genuit.

Et sic non alio magnus: alio deus: sed eo magnus quo deus: quia non aliud illi est magnum esse: aliud deum esse: con quens est: vt nec deus singulus: s̄ ea et cuz ea deitate quam genuit: vt sic sit fili^o deitas p̄ is sicut sapientia et virtus patris: et sicut ē verbum et imago patris.

Et quia non aliud illi est esse: aliud deum esse: ita sit etiam essentia patris filius: sicut est verbum et imago eius.

Ac per hoc etiam excepto eo quod pater est: non sit aliquid pater: nisi quia est ei filius: vt nō tā tum id quod dicitur pater: qd manifestum est eum non ad seipm: sed ad filiū relatiue dici: et ideo patrem qz est ei filius: sed omnino vt sit qd ad seipm est: ideo sit qz genuit essentiā suā

Sicut em̄ magnus est: non nisi ea quam genuit magnitudine: ita et est non nisi ea quam genuit essentia: quia non est aliud illi esse: aliud magnum esse.

Ita ne igitur pater est essentie sue: sicut pater est magnitudinis sue. **S**icut pater virtutis ac sapientie sue: eadē quippe eius magnitudo que virtus et eadē essentia q̄ magnitudo.

Hec disputatio nata ē ex eo qd scriptum est christum esse dei virtutem et dei sapientiam.

Quapropter in eas angustias sermo coartatur: cum ineffabili a fari cupimus: vt aut dicamus christum nō esse dei virtutem et dei sapientiam: atqz ita impudēter et impie resistamus apostolo: aut christū quidem dei virtutem et dei sapientiam esse fateamur: sed eius patrē nō eē patrē virtutis et sapientie sue: quod non minus impium est.

Sic em̄ nec christi erit pater: quia x̄ps dei virtus et dei sapientia est: aut non esse patrē virtute sua potētē: neqz sapientia sua sapientem: qd q̄s audeat dicere: aut aliud in patre intelligi esse: aliud sapientem eē: vt non hoc ipso sit quo sapiens est: quod de anima intelligi solet: que alias insipiens: alias sapiens ē: velut natura mutabilis: et nō summe perfectaqz simplex: aut patrē nō esse aliquid ad se ipsum: et nō solum quod pater est: sed omnino qd ē: ad filiū relatiue dici.

Quō ḡ eius dezentie filius cui^o pater: qm̄ quidem ad seipsum nec essentia est: nec omnino est ad seipm sed etiam esse ad filium illi est.

Atem multo magis vnus eius demqz essentie: qz vna eademqz eēntia pater et filius: qm̄ quidē patri nō ad seipm est ipm esse: sed ad filiū quā essentiam genuit: et qua essentia est quicquid est.

Neuter ergo ad se est: et vterqz ad inuicem relatiue dicitur: an pater solus: non solum